

Poštovani čitatelji Mljekarskog lista i podlistka HPA!

I u našem novom izdanju podlistka nastavljamo s predstavljanjem proizvodnih pokazatelja proizvodnje po županijama u mliječnom sektoru. U ovom broju predstavljamo situaciju iz sedam naših županija u kojima je tijekom 2017. godine proizvedeno nešto manje od 20% od ukupno isporučenih količina mlijeka. Donosimo i članak o najkorištenijim bikovima tijekom 2017. godine, pri čemu podsjećamo uzgajivače da im je putem HPA web aplikacije za posjednike dostupan on-line servis provjere srodstva, čime se uzgoj u srodstvu može smanjiti na najmanju moguću mjeru. Također, dobar način je i izrada plana osjemenjivanja prema modelu ciljanog sparivanja. Sve informacije u svezi s navedenim uslugama mogu se dobiti u Službi za razvoj govedarstva Hrvatske poljoprivredne agencije.

Informiramo vas i o novom izvještaju iz sustava ocjene vanjšine krava. Različiti selekcijski izvještaji iz područja kontrole proizvodnosti (mliječnost, tovnost, vanjšina) predstavljaju za uzgajivače uobičajen alat selekcije i menadžmenta u većini zemalja s razvijenim govedarstvom. Stoga je HPA pripremila novi izvještaj iz sustava ocjene vanjšine holstein krava, a u tijeku je i priprema sličnog izvještaja za simentalna stada. Kao i drugi izvještaji o kontrolama proizvodnosti, i ovaj je izvještaj uzgajivačima dostupan preko postojeće HPA web aplikacije za posjednike krava.

Pred nama je mjesec prepun različitih događanja u čijoj organizaciji sudjeluje HPA. Tako da će se potkraj svibnja u Đurđevcu održati 14. savjetovanje uzgajivača svinja, koje će uz svinjogojce okupiti i vodeće stručnjake iz svinjogojke proizvodnje. Tijekom svibnja započnu i stočarske izložbe tako da donosimo i kalendar stočarskih izložbi, na kojima će se kao i prijašnjih godine predstaviti najvrjednija uzgojna grla. Također, Ministarstvo poljoprivrede i HPA s ciljem promocije domaće poljoprivredne proizvodnje nastavljaju promotivne aktivnosti i tijekom svibnja, i to edukativno-informativnom kampanjom *Naše domaće, danas i ubuduće*, a na kojoj se između ostalog poljoprivrednici informiraju i o mogućnostima korištenja sredstava iz Programa ruralnog razvoja. Pozivamo vas da nam se pridružite na nekom od navedenih događanja!

Doc. dr. sc. Zdravko Barać

69. godišnja konferencija EAAP-a, Dubrovnik, 27.-31.8.2018.

Europska federacija za animalne znanosti (Federacija je zadržala skraćenicu prijašnjeg naziva koji je nosila do prije dvije godine - EAAP - *European Association for Animal Production*) međunarodni je savez članica iz 33 države Europe i širega mediteranskog područja, osnovana daleke 1949., i to uz potporu FAO-a. Glavni su ciljevi EAAP-a promocija i unaprjeđenje znanstvenih istraživanja u stočarstvu, održivog razvoja, promocija dobrobiti životinja na farmi, očuvanje ruralnih područja itd.

Jedna od glavnih godišnjih aktivnosti EAAP-a odnosi se na organizaciju konferencija na kojima redovito sudjeluje više od 1000 znanstvenika iz Europe ali i iz drugih država. Riječ je o glavnoj i najvećoj konferenciji iz područja animalnih znanosti u Europi. Godišnje konferencije EAAP-a jedinstvena su prilika za neposredan kontakt s najnovijim rezultatima istraživanja iz različitih područja animalnih znanosti, ali i izvrsna prilika za neposredan kontakt s vodećim znanstvenicima iz tih područja i stjecanja novih ideja, kako znanstvenika iz cijelog svijeta tako i za mlade znanstvenike i studente iz zemlje domaćina. Takvu će priliku u skoroj budućnosti dobiti i hrvatski znanstvenici i studenti budući da će se 69. godišnja konferencija EAAP-a održati od 27. do 31. kolovoza 2018. u Dubrovniku.

Godišnja konferencija EAAP-a održat će se pod pokroviteljstvom ministra poljoprivrede gosp. Tomislava Tolušića i u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Hrvatske poljoprivredne agencije u suradnji s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Poljoprivrednim fakultetom Sveučilišta u Osijeku, Veterinarskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilištem u Zadru, Savjetodavnom službom i Hrvatskom poljoprivrednom komorom.

U ovom broju donosimo

Najkorišteniji očevi teladi u 2017. godini.....	2
Kalendar stočarskih izložbi 2018.....	3
Pokazatelji proizvodnje mlijeka.....	4
Izveštaj o ocjeni vanjšine holstein krava.....	7

IMPRESSUM |

UREDNIČKI ODBOR: doc. dr. sc. Zdravko Barać, Vesna Bulić, dipl. ing., Željka Fatović, dipl. ing., dr. sc. Zdenko Ivkić, dr. sc. Marija Špehar, Ivica Vranić, struč. spec. ing. agr.

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA | Poljana Križevačka 185, Križevci
TEL.: 048/279 072 FAX: 048/693 216 | URED U ZAGREBU: Ilica 101, Zagreb
TEL.: 01/3903 103 FAX: 01/3903 191 | E-MAIL: hpa@hpa.hr, www.hpa.hr
OIB: 48006835970

Najkorišteniji očevi teladi u 2017. godini

Podsjećamo uzgajivače da im je putem HPA web Aplikacije za posjednike dostupan on-line servis provjere srodstva, čime se uzgoj u srodstvu može smanjiti na najmanju moguću mjeru

LJILJANA HUSINEC, DIPL. ING. AGR. | ljhusinec@hpa.hr

U Republici Hrvatskoj je u 2017. godini označeno i registrirano ~128.000 novorođene teladi svih pasmina, što je u usporedbi s prethodnom godinom smanjenje od 7%. Udio umjetnog osjemenjivanja je ~80%, a prirodnog pripusta ~20%. Umjetno osjemenjivanje dominira kod najbrojnijih mliječnih i kombiniranih pasmina (simentalske i holstein), dok kod mesnih i izvornih pasmina prevladava prirodni pripust. Od ukupnog broja teladi njih 15% nema registriranog oca i potječu iz sustava prirodnog pripusta.

U tablici 1 prikazan je udio lakoće teljenja i broja mrtvorodne teladi kod najbrojnijih pasmina tijekom 2017. godine. Riječ je o svojstvima od velike važnosti, jer izravno utječu na konkurentnost proizvodnje.

Simentalski su bikovi očevi 54% teladi, dok su holstein bikovi očevi njih 26%. U tablici 2 prikazani su najkorišteniji očevi teladi simentalske i holstein pasmine u 2017. godini.

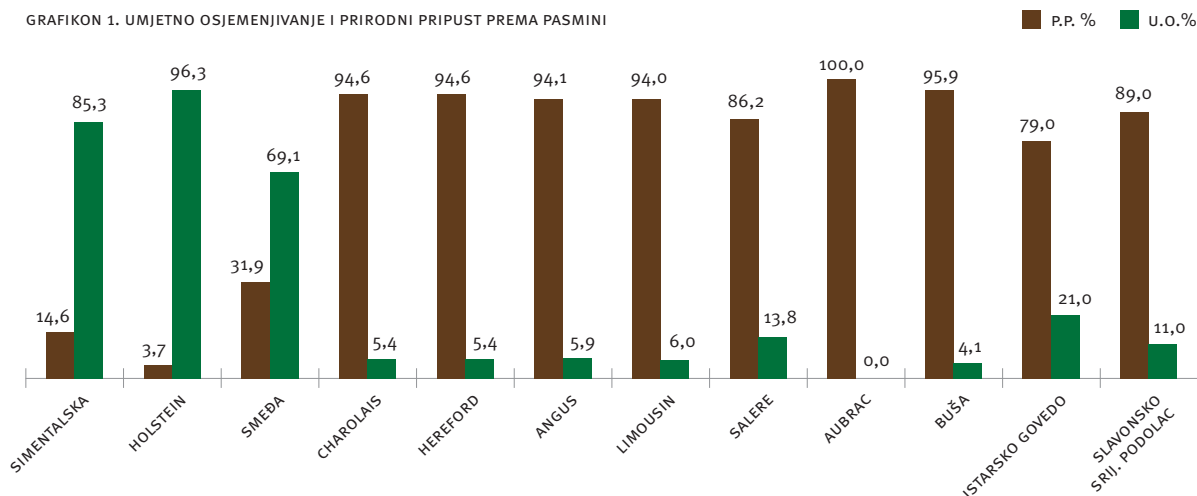
Najkorišteniji je simentalski bik Martin (Manton x Samut x Randy). Među najkorištenijim sedam je genomskih bikova (23%). Trendovi u razvijenijim zemljama pokazuju znatno veće korištenje genomskih bikova. Preduvjeti za to postoje i u nas, jer je genomskom selekcijom dobiveno nekoliko vrlo kvalitetnih bikova iz domaćih stada. Neki od njih (Mozila i Wamures) koriste se u njemačkom uzgoju, a za još neke

(Vigora i Hevina BB) postoji zanimanje njemačkih i austrijskih uzgajivača, no zbog veterinarskih ograničenja zbog cijepjenja protiv bolesti kvrgave kože izvoz nije ostvaren. U 2017. godini 20 najkorištenijih simentalskih bikova dali su 48% simentalske teladi.

Među holstein bikovima najkorišteniji je progeni bik Pikeur (PlanetXO ManxLord Lily). Genomski se bikovi još uvijek znatno manje koriste nego progeni, što je suprotno trendovima u razvijenijim zemljama. U 2017. godini 30 najkorištenijih holstein bikova dali su 32% holstein teladi. Kao i u slučaju simentalskih bikova, zbog veterinarskih ograničenja zbog cijepjenja protiv bolesti kvrgave kože nije ostvaren izvoz sjemena najboljih genomskih bikova u druge zemlje Europske unije.

Primjetno je da se u uzgoju koristi vrlo velik broj bikova, zbog čega je povećana opasnost od pojave uzgoja u srodstvu. Podsjećamo uzgajivače da im je putem HPA web Aplikacije za posjednike dostupan on-line servis provjere srodstva, čime se uzgoj u srodstvu može smanjiti na najmanju moguću mjeru. Također, dobar način je i izrada plana osjemenjivanja prema modelu ciljanog sparivanja. Sve informacije u svezi s navedenim uslugama mogu se dobiti u Službi za razvoj govedarstva (e-mail: govedarstvo@hpa.hr; tel: 01/3903-129).

GRAFIKON 1. UMJETNO OSJEMENJIVANJE I PRIRODNI PRIPUST PREMA PASMINI

TABLICA 1. LAKOĆA TELJENJA (%) I MRTVOROĐENA TELAD (%) PREMA PASMINI

PASMINA	TEŠKO TELJENJE (%)	MRTVOROĐENA TELAD (%)
SIMENTALSKA	1,0	3,6
HOLSTEIN	2,5	7,1
SMEDA	1,7	4,4
CHAROLAIS	2,4	3,6
HEREFORD	0,5	3,2
ANGUS	0,0	1,8
LIMOUSIN	1,0	2,3

PODLISTAK
HRVATSKE
POLJOPRIVREDNE
AGENCIJE

TABLICA 2. NAJKORIŠTENIJI SIMENTALSKI I HOLSTEIN BIKOVI U 2017.

*GENOMSKI BIK

RBR	SIMENTALSKA				HOLSTEIN			
	IME	HB	TELAD	CENTAR	IME	HB	TELAD	CENTAR
1.	MARTIN	8292	3.387	VARAŽDIN	PIKEUR	1066	1.463	OSIJEK
2.	WARBERG	8097	3.086	VARAŽDIN	NOG LESTRO	1065	1.386	OSIJEK
3.	EDELSTOFF	8412	2.320	REPROVET	ITUNES	985	923	REPROVET
4.	MARMOLADA	8312	2.282	REPROVET	MARSIAN	1063	908	OSIJEK
5.	HUMULUS	8171	2.212	VARAŽDIN	ORAKEL	703	578	OSIJEK
6.	VINCENZO	8271	2.189	VARAŽDIN	FACEBOOK	1024	469	OSIJEK
7.	ROYAL	8403	1.831	VARAŽDIN	PEDER	1108	445	LACTIS
8.	IMPRESSION	8373	1.744	VARAŽDIN	FALCO*	979	443	OSIJEK
9.	WAMURES*	8369	1.672	VARAŽDIN	MARDI GRAS	1158	437	REPROVET
10.	WODURCH	8173	1.566	VARAŽDIN	KID	1002	422	BOSGEN
11.	INNOCENT	8118	1.388	OSIJEK	OVERBOY*	1096	410	OSIJEK
12.	VAENOMENAL*	8433	1.315	VARAŽDIN	JETT AIR	1025	407	OSIJEK
13.	MOZILLA*	8511	1.152	VARAŽDIN	TYCOON*	1178	382	MARTES
14.	RASTAMAN *	8158	1.148	NCZR KRIŽEVCI	MERIDIAN	1110	346	OSIJEK
15.	INKOGNITO	8437	1.136	NOVA GENETIK	POWER BALL P *	1159	339	MARTES
16.	ZONDAR*	8364	1.075	OSIJEK	SHOTTLE DUBLIN	736	303	BOSGEN
17.	SALDANA*	8315	933	REPROVET	SUBITO	1104	295	OSIJEK
18.	REGENSBURG	8331	848	REPROVET	MODEL	896	289	REPROVET
19.	WEBURG	8294	796	VARAŽDIN	BOSMEN*	1094	286	OSIJEK
20.	VLADO	8347	754	NOVA GENETIK	ALF*	1093	279	OSIJEK

Kalendar stočarskih izložbi 2018.

DATUM ODRŽAVANJA	STOČARSKA IZLOŽBA	MJESTO ODRŽAVANJA
04.-06.05.2018.	22. DANI TRAVNJAKA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE / BAMBINO KUP	KOPRIVNICA
18.05.2018.	3. IZLOŽBA KRČKE OVCE I 9. DRŽAVNO NATJECANJE U STRIŽI OVACA	BAŠKA
19.05.2018.	ŽUPANIJSKA IZLOŽBA STOKE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	POPOVAČA
20.05.2018.	19. MEĐUŽUPANIJSKA STOČARSKA IZLOŽBA "SLAVONSKI BROD 2018."	SLAVONSKI BROD
26.05.2018.	17. IZLOŽBA RAPSKE OVCE	RAB
02.06.2018.	XVIII. IZLOŽBA STOKE I XX. IZLOŽBA KONJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE	PREGRADA
09.06.2018.	IV. SMOTRA KONJA I 3. BAMBINO KUP LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE	KRIVI PUT - SENJ
13.06.2018.	DAN OPĆINE GOLA / 10. BAMBINO KUP	GOLA
14.07.2018.	12. IZLOŽBA CRESKE OVCE	ORLEC
20.-21.07.2018.	DRŽAVNA KONJOGOJSKA IZLOŽBA SUNJA 2018.	SUNJA
22.07.2018.	20. IZLOŽBA RASPLODNIH GRILA ISTARSKOG GOVEDA	VIŠNJAN
07.-09.09.2018.	26. JESENSKI MEĐUNARODNI BJELOVARSKI SAJAM I 26. DRŽAVNA STOČARSKA IZLOŽBA	GUDOVAC
26.09.2018.	BAMBINO KUP / SVJETSKI DAN ŠKOLSKOG MLIJEKA	BUNDEK, ZAGREB
09.2018.	2. SMOTRA ISTARSKA OVCE	SVETVIČENAT
10.2018.	10. DRŽAVNA I 14. ŽUPANIJSKA SMOTRA ISTARSKIH MAGARACA	JURŠIĆI
06.10.2018.	9. IZLOŽBA OVACA LIČKO SENJSKE ŽUPANIJE I 3. IZLOŽBA BUŠA LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE	GOSPIĆ
13.10.2018.	XII. ŽUPANIJSKA STOČARSKA IZLOŽBA SINJ 2018.	SINJ
27.10.2018.	V. DRŽAVNA IZLOŽBA IZVORNIH PASMINA PERADI	DONJA STUBICA

MLJEKARSKI
LIST
05/2018.

Pokazatelji proizvodnje mlijeka

U ovom članku osvrnut ćemo se na sedam županija koje isporučuju 19,5% ukupno proizvedenoga kravljeg mlijeka u Republici Hrvatskoj

VESNA BULIĆ, DIPL. ING. AGR. | vbulic@hpa.hr

Na području **Karlovačke županije**, u 2017. ukupno je bilo 7015 krava u 1637 stada, od kojih su 6294 mliječne i kombinirane pasmine, a od kojih je 3387 krava u kontroli mliječnosti u 232 stada. Ukupno je za ovu županiju obrađeno 2419 standardnih laktacija za mliječne i kombinirane pasmine zajedno s prosječnom proizvodnjom od 5874 kg mlijeka sa 3,9% m.m. i 3,3% proteina. U županiji su se od ukupno 4849 krava simentalke pasmine u 1488 stada pod kontrolom mliječnosti nalazile 2082 krave sa 1495 standardnih laktacija, prosječne proizvodnje od 5187 kg mlijeka sa 3,9% m.m. i 3,3% proteina. Od ukupno 1304 krave holstein pasmine u 231 stadu, 1130 pod kontrolom je mliječnosti sa 844 zaključene standardne laktacije prosječne proizvodnje od 7163 kg mlijeka sa 3,7% m.m. i 3,3% proteina. Od ukupno 130 krava smeđe pasmine u 82 stada, 65 krava u 35 stada pod kontrolom je mliječnosti sa 34 zaključene standardne laktacije s prosječnom proizvodnjom od 5192 kg mlijeka sa 3,99% m.m. i 3,3% proteina. U županiji se uz navedene mliječne i kombinirane pasmine nalazi i 179 krava mesnih pasmina, te 19 krava izvorne i zaštićene pasmine - 16 buša (u četiri stada) i tri krave istarskoga goveda (u dva stada).

Na području **Sisačko-moslavačke županije**, u 2017. ukupno je bilo 13.529 krava u 1954 stada, od čega su 12.340 mliječne i kombinirane pasmine, a od kojih je 3820 krava u kontroli mliječnosti u 237 stada. Ukupno su za ovu županiju obrađene 2834 standardne laktacije za mliječne i kombinirane pasmine, zajedno s prosječnom proizvodnjom od 5162 kg mlijeka sa 4% m.m. i 3,3% proteina. U županiji se za 2017. od ukupno 11.302 krave simentalke pasmine u 1883 stada pod kontrolom mliječnosti nalazilo 3075 krava u 234 stada sa 2192 standardne laktacije, prosječne proizvodnje od 5014 kg mlijeka sa 4% m.m. i 3,3% proteina. Od ukupno 897 krava holstein pasmine u 276 stada, 647 krava u 115 stada bilo je pod kontrolom mliječnosti sa 500 zaključenih standardnih laktacija, prosječne proizvodnje od 5878 kg mlijeka sa 3,9% m.m. i 3,3% proteina. Od ukupno 134 krave smeđe pasmine u 78 stada, 71 krava u 31 stadu pod kontrolom je mliječnosti sa 29 standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 5790 kg mlijeka sa 4,2% m.m. i 3,3% proteina. U županiji se uz navedene mliječne

i kombinirane pasmine nalazi i 612 krava mesnih pasmina i izvorne i zaštićene pasmine - 33 buše (u pet stada), 29 krava slavonsko-srijemskog podolca (u dva stada) i devet krava istarskoga goveda (u jednom stadu).

Na području **Virovitičko-podravske županije**, u 2017. ukupno je bilo 5178 krava u 632 stada, od čega su 4356 mliječne i kombinirane pasmine, a od kojih je 3067 krava u kontroli mliječnosti u 162 stada. Ukupno je za ovu županiju obrađeno 2328 standardnih laktacija za mliječne i kombinirane pasmine, zajedno s prosječnom proizvodnjom od 5308 kg mlijeka sa 4% m.m. i 3,3% proteina. U županiji se od ukupno 3476 krava simentalke pasmine u 592 stada pod kontrolom mliječnosti nalazilo 2289 krava u 155 stada sa 1736 standardnih laktacija, prosječne proizvodnje od 4939 kg mlijeka sa 4% m.m. i 3,4% proteina. Od ukupno 861 krave holstein pasmine u 130 stada, 759 krava u 72 stada pod kontrolom je mliječnosti sa 537 zaključenih standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 6423 kg mlijeka sa 4,1% m.m. i 3,3% proteina. Od ukupno 18 krava smeđe pasmine u 11 stada, 16 krava pod kontrolom je mliječnosti u 9 stada sa 7 zaključenih standardnih laktacija s prosječnom proizvodnjom od 5783 kg mlijeka sa 4,3% m.m. i 3,6% proteina. U županiji se uz navedene mliječne i kombinirane pasmine nalaze i 393 krave mesnih pasmina i 32 krave izvorne i zaštićene pasmine slavonsko-srijemskog podolca (u dva stada).

Na području **Međimurske županije**, u 2017. ukupno je bilo 3296 krava u 405 stada, od kojih je 3257 mliječnih i kombiniranih pasmina, a od kojih je 2726 krava u kontroli mliječnosti u 164 stada. Ukupno je za ovu županiju obrađeno 2097 standardnih laktacija za mliječne i kombinirane pasmine zajedno s prosječnom proizvodnjom od 6183 kg mlijeka sa 4,2% m.m. i 3,4% proteina. U županiji se od ukupno 1948 krava u 365 stada simentalke pasmine pod kontrolom mliječnosti nalazila 1471 krava sa 1154 standardne laktacije prosječne proizvodnje od 5481 kg mlijeka sa 4,2% m.m. i 3,4% proteina. Od ukupno 1262 krave u 125 stada holstein pasmine, 1205 pod kontrolom je mliječnosti u 89 stada sa 900 zaključenih standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 7075 kg mlijeka sa 4,2% m.m. i 3,4% proteina. Od ukupno 44 krave smeđe pasmine u 11 stada,

43 krave u 10 stada pod kontrolom su mliječnosti sa 27 zaključenih standardnih laktacija s prosječnom proizvodnjom od 6286 kg mlijeka sa 4,1% m.m. i 3,5% proteina. U županiji se uz navedene mliječne i kombinirane pasmine nalazi i 66 krava pasmine škotsko visinsko govedo i jedna krava izvorne i zaštićene pasmine buša (u jednom stadu).

Na području **Brodsko-posavske županije**, u 2017. ukupno je bilo 5268 krava u 703 stada, od kojih je 4551 mliječna i kombinirana pasmina, a od kojih je 3028 krava u kontroli mliječnosti u 182 stada. Ukupno je za ovu županiju obrađeno 2275 standardnih laktacija za mliječne i kombinirane pasmine zajedno s prosječnom proizvodnjom od 4913 kg mlijeka sa 3,9% m.m. i 3,3% proteina. U županiji se od ukupno 3844 krave simentalke pasmine u 652 stada pod kontrolom mliječnosti nalazila 2421 krava u 177 stada sa 1814 standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 4656 kg mlijeka sa 4% m.m. i 3,4% proteina. Od ukupno 686 krava holstein pasmine u 151 stadu, 582 su pod kontrolom mliječnosti u 84 stada sa 413 zaključenih standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 6046 kg mlijeka sa 3,9% m.m. i 3,3% proteina. Od ukupno 17 krava smeđe pasmine u 11 stada, 21 krava u 9 stada pod kontrolom je mliječnosti sa 4 zaključene standardne laktacije s prosječnom proizvodnjom od 4401 kg mlijeka sa 3,9% m.m. i 3,6% proteina. U županiji se uz navedene mliječne i kombinirane pasmine nalaze i 484 krave mesnih pasmina i 72 krave izvornih i zaštićenih pasmina slavonsko-srijemskog podolca (u 12 stada).

Na području **Požeško-slavonske županije**, u 2017. ukupno su bile 4473 krave od kojih su 4055 mliječne i kombinirane pasmine, a od kojih su 2884 krave u kontroli mliječnosti u 168 stada. Ukupno je za ovu županiju obrađeno 1768 standardnih laktacija za mliječne i kombinirane pasmine zajedno s prosječnom proizvodnjom od 5102 kg mlijeka sa

4% m.m. i 3,4% proteina. U županiji se od ukupno 3646 krava simentalke pasmine pod kontrolom mliječnosti nalazilo 2536 krava sa 1587 standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 5063 kg mlijeka sa 4% m.m. i 3,4% proteina. Od ukupno 405 krava holstein pasmine, 324 su pod kontrolom mliječnosti sa 159 zaključenih standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 5474 kg mlijeka sa 3,9% m.m. i 3,2% proteina. U županiji se uz navedene mliječne i kombinirane pasmine nalazi 335 krava mesnih pasmina, 77 krava križanog uzgoja i krave izvorne i zaštićene pasmine - dvije krave slavonsko-srijemskog podolca (u jednom stadu) i četiri krave pasmine buša (u jednom stadu).

Na području **Varaždinske županije**, u 2017. ukupno je bilo 3259 krava u 817 stada, od kojih su 3189 mliječne i kombinirane pasmine, a od kojih je 1936 krava u kontroli mliječnosti u 192 stada. Ukupno je za ovu županiju obrađeno 1547 standardnih laktacija za mliječne i kombinirane pasmine zajedno s prosječnom proizvodnjom od 5090 kg mlijeka sa 4,1% m.m. i 3,3% proteina. U županiji se od ukupno 2437 krava simentalke pasmine u 767 stada pod kontrolom mliječnosti nalazilo 1278 krava u 181 stadu sa 1053 standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 4727 kg mlijeka sa 4,1% m.m. i 3,3% proteina. Od ukupno 734 krave holstein pasmine u 173 stada, 634 su pod kontrolom mliječnosti u 102 stada sa 459 zaključenih standardnih laktacija prosječne proizvodnje od 5905 kg mlijeka sa 4% m.m. i 3,2% proteina. Od ukupno 16 krava smeđe pasmine u 8 stada, 15 krava pod kontrolom je mliječnosti u 7 stada sa 3 zaključene standardne laktacije s prosječnom proizvodnjom od 5032 kg mlijeka sa 3,6% m.m. i 3,2% proteina. U županiji se uz navedene mliječne i kombinirane pasmine nalaze 53 krave mesnih pasmina i jedna krava izvorne i zaštićene pasmine buša (u jednom stadu).

TABLICA 1. PREGLED ISPORUČENIH KOLIČINA KRAVLJEG MLJEKA PO ŽUPANIJAMA

ŽUPANIJA	ISPORUČENA KOLIČINA MLJEKA (KG)					UDIO U 2017. (%)	INDEKS 2017./2016.
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.		
KARLOVAČKA	17.480.699	17.888.865	18.233.312	17.120.807	16.037.961	3,4	93,7
SISAČKO-MOSLAVAČKA	21.778.928	19.911.058	17.262.258	15.406.513	15.344.603	3,2	99,6
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	17.409.281	17.962.136	16.907.465	15.837.356	15.245.909	3,2	96,3
MEĐIMURSKA	16.544.062	16.490.907	16.163.238	15.871.893	15.379.074	3,2	96,9
BRODSKO-POSAVSKA	15.209.567	14.821.676	14.435.340	13.115.002	12.912.615	2,7	98,5
POŽEŠKO-SLAVONSKA	12.547.199	12.302.773	11.216.525	10.055.264	9.456.189	2,0	94,0
VARAŽDINSKA	12.043.473	11.130.118	10.169.432	9.261.918	8.533.498	1,8	92,1
RH	503.851.844	522.694.451	513.406.175	489.645.699	476.773.218	100,0	97,4

TABLICA 2. BROJ ISPORUČITELJA KRAVLJEG MLIJEKA PO ŽUPANIJAMA

ŽUPANIJA	BROJ ISPORUČITELJA MLIJEKA					UDIO U 2017. (%)	INDEKS 2017./2016.
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.		
KARLOVAČKA	445	401	542	360	307	4,4	85,3
SISAČKO-MOSLAVAČKA	760	649	542	430	371	5,3	86,3
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	459	407	358	270	212	3,0	78,5
MEĐIMURSKA	353	303	253	226	186	2,6	82,3
BRODSKO-POSAVSKA	417	376	319	242	203	2,9	83,9
POŽEŠKO-SLAVONSKA	356	312	262	207	165	2,3	79,7
VARAŽDINSKA	582	478	419	346	297	4,2	85,8
RH	12.639	11.092	9948	8371	7026	100,0	83,9

TABLICA 3. STRUKTURA ISPORUČITELJA KRAVLJEG MLIJEKA PO ŽUPANIJAMA

ŽUPANIJA	≤50.000 KG		≥50.000 KG	
	BROJ ISPORUČITELJA	ISPORUČENA KOLIČINA	BROJ ISPORUČITELJA	ISPORUČENA KOLIČINA
KARLOVAČKA	246	4.031.969	61	12.005.992
SISAČKO-MOSLAVAČKA	294	5.100.350	77	10.244.253
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	137	2.550.140	75	12.695.769
MEĐIMURSKA	119	2.373.507	67	13.005.567
BRODSKO-POSAVSKA	118	2.513.283	85	10.399.332
POŽEŠKO-SLAVONSKA	110	1.895.565	55	7560.624
VARAŽDINSKA	247	3.294.449	50	5239.049
RH	5409	87.915.609	1617	388.857.609

TABLICA 4. BROJ STADA PREMA RAZREDIMA

ŽUPANIJA	KRAVE					
	< 6	6-10	11-30	31-100	101-250	>251
KARLOVAČKA	1.370	130	104	16	2	1
SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.346	245	282	66	6	
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	424	81	88	27	4	
MEĐIMURSKA	265	54	59	23	1	
BRODSKO-POSAVSKA	469	83	118	28	3	
POŽEŠKO-SLAVONSKA	359	70	63	27	1	
VARAŽDINSKA	660	76	67	6		
SVE	17.981	3053	2613	534	53	34

TABLICA 5. BROJ KRAVA PREMA RAZREDIMA

ŽUPANIJA	KRAVE					
	< 6	6-10	11	31	101	>251
			30	100	250	
KARLOVAČKA	2803	961	1690	760	230	549
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2989	1836	4832	3004	805	
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	821	624	1530	1481	713	
MEĐIMURSKA	569	426	974	1096	160	
BRODSKO-POSAVSKA	864	613	2079	1315	387	
POŽEŠKO-SLAVONSKA	771	525	1143	1418	135	
VARAŽDINSKA	1305	563	1076	258		
SVE	37.833	23.106	43.930	25.436	7768	21.334

XIV. savjetovanje uzgajivača svinja u Republici Hrvatskoj

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA I SREDIŠNJI SAVEZ UDRUGA UZGAJIVAČA SVINJA HRVATSKE POZIVAJU VAS NA XIV. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA SVINJA 28. I 29. SVIBNJA 2018. U ĐURĐEVU (HOTEL "PICOK")

Cilj savjetovanja prvenstveno je edukacija i informiranje uzgajivača svinja, ali i stručnjaka iz različitih područja svinjogojstva kao što su: uzgoj i selekcija, držanje i hranidba svinja, zakonske legislative, ruralni razvoj, preventiva i zdravstvena zaštita, tehnologija proizvodnje, kvalitete svinjskog mesa, mesa hrvatskih farmi kao i ostalih aktualnih tema. Predavanja će održati profesori Agronomskog i Veterinarskog fakulteta iz Zagreba, Poljoprivrednog fakulteta iz Osijeka, stručnjaci Hrvatske poljoprivredne agencije, te sami uzgajivači kroz vlastiti primjer i kroz korisne savjete i razmjene iskustava. Na temelju prijašnjih iskustava, zaključak je kako je savjetovanje središnje mjesto susreta uzgajivača i stručnjaka, razmjene iskustava unutar samih proizvođača, stjecanja korisnih i primjenjivih spoznaja, kao i unapređenja poslovnih odnosa.

Program dvodnevnog savjetovanja ubrzo će biti dostupan na web stranici HPA (www.hpa.hr). Ove ćemo godine predstaviti i nekoliko novosti: održat će se dvije aktualne panel rasprave, novosti i aktualnosti uzgoja komercijalnih pasmina, uvažavajući tradicionalni uzgoj posvećen autohtonim pasminama kao i zdravstvenoj zaštiti.

Sve potrebne informacije za sudionike savjetovanja u svezi s registracijom i hotelskim smještajem bit će pravodobno dostupne na web stranici HPA kao i u Službi za razvoj svinjogojstva HPA (tel. 01 3903 115 ili e-mail: svinjogojstvo@hpa.hr).

Izvještaj o ocjeni vanjštine holstein krava

Glavna je svrha izvještaja prikaz pojedinačnih rezultata ocjene vanjštine, te njihova usporedba unutar stada i na razini ukupne hrvatske populacije

ALEKSANDAR KLJUJEV, DIPL. ING. AGR. |
akljujev@hpa.hr

Različiti selekcijski izvještaji iz područja kontrole proizvodnosti (mliječnost, tovnost, vanjština) predstavljaju za uzgajivače uobičajen alat selekcije i menadžmenta u većini zemalja s razvijenim govedarstvom. Stoga je Hrvatska poljoprivredna agencija (HPA) pripremila izvještaj iz sustava ocjene vanjštine holstein krava, a u tijeku je priprema sličnog izvještaja za simentalna stada. Sličan izvještaj uzgajivači su već bili dobro prihvatili prije nekoliko godina pa vjerujemo da će im koristiti i ovaj novi. Kao i drugi izvještaji kontrole proizvodnosti, izvještaj je uzgajivačima dostupan preko postojeće web aplikacije za posjednike (<https://stoka.hpa.hr/posjednik/login.aspx>). Glavna je svrha izvještaja prikaz pojedinačnih rezultata ocjene vanjštine, te njihova usporedba unutar stada i na razini ukupne hrvatske populacije. Moguće je npr. unutar stada usporediti rezultate različitih generacija prvotelki, ali i pratiti uzgojni napredak. Poznato je da su svojstva vanjštine više ili manje povezana s funkcionalnim svojstvima goveda - zdravlje, dugovječnost, lakoća teljenja, protok mlijeka - ili proizvodnim - mliječnost. Ocjenjivanje vanjštine krava provodi se prema međunarodnim standardima i uputama (ICAR - Međunarodna organizacija za kontrolu proizvodnosti domaćih životinja i Svjetska federacija uzgajivača holstein-friesian goveda). Linearnom ocjenom moguće je uočiti eksterijerne nedostatke, te sustavnim uzgojno-selekcijskim radom uzgojiti zdravije, dugovječnije, proizvodnije krave, koje će se lako i redovito teliti.

IZVJEŠTAJ LINEARNE OCJENE KRAVA

Posjednik:
BELJE D.D. (20038437)
Topolik B.B.
31326 Darda

Pasmina - Holstein
Razdoblje ocjene: 1.3.2018. - 17.4.2018.

Ocjenjivač: 422

Datum ispisa: 17.4.2018.

Skup. svojstva

Skup. svojstva	Pojed. svojstva	Stado	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9										Hrvatska	Poželjno
			[Bar chart showing individual scores for each trait]											
	Visina križa	5,6	[Bar chart]										6,1	7 do 9
OKVIR D+ 80 (79)	Snaga	5,0	[Bar chart]										5,4	7 do 9
	Dubina trupa	5,9	[Bar chart]										5,7	8
	Širina zdjelice	6,3	[Bar chart]										5,8	9
	Položaj zdjelice	5,0	[Bar chart]										4,9	9
ML. KARAKTER D+ 82 (81)	Mliječni karakter	7,0	[Bar chart]										6,6	9
	Kondicija	5,1	[Bar chart]										5,3	5
NOGE I PAPCI D 79 (78)	Zadnje noge - strana	5,2	[Bar chart]										5,0	5
	Zadnje noge - straga	6,3	[Bar chart]										6,2	9
	Putice	5,1	[Bar chart]										4,9	9
	Pokretljivost	4,9	[Bar chart]										5,3	7 do 8
	Vez. prednjeg vimena	5,2	[Bar chart]										5,9	9
VIME D 78 (78)	Visina zadnjeg	6,3	[Bar chart]										6,4	9
	Središnji ligament	6,2	[Bar chart]										6,0	9
	Dubina vimena	5,5	[Bar chart]										6,2	7 do 8
	Smještaj prednjih sisa	4,0	[Bar chart]										4,5	5 do 7
	Duljina sisa	4,5	[Bar chart]										4,6	6
	Smještaj zadnjih sisa	5,0	[Bar chart]										5,3	5
	Širina zadnjeg vimena	5,5	[Bar chart]										5,7	5 do 6

UKUPNO D 79 (78)

OPISNA OCJENA	Dobar - D 75 - 79	Dobar(+)- D+ 80 - 84	Vrlo dobar - VD 85 - 89	Izvrstan - I 90 - 97	Krave: I	VD	D+	D	P	D-	N
Nedovoljan - N < 50					131	0	8	65	35	23	0
Dovoljan - D- 50 - 64											
Prihvatljiv - P 65 - 74											

KRAVA	DATUM	OKVIR	ML.	NOGE	VIME	UKUPNA
HR 9200576063	26.3.2018.	79	83	82	82	82
HR 6200693879	26.3.2018.	82	83	83	73	79
HR 5200591806	26.3.2018.	83	93	78	86	84
HR 7200576331	26.3.2018.	76	76	63	79	74
HR 7200661301	26.3.2018.	80	76	79	82	80
HR 2200661131	26.3.2018.	83	80	89	85	85
HR 1200617180	26.3.2018.	79	83	86	80	82
HR 9200576351	26.3.2018.	76	75	76	65	71
HR 1200617339	26.3.2018.	84	86	86	76	82

U ZAGLAVLJU IZVJEŠTAJA NALAZE SE PODACI O UZGAJIVAČU, OCJENJIVAČU I RAZDOBLJU OCJENE. RAZDOBLJE OCJENE MOŽE OBUHVATITI JEDNU ILI VIŠE OCJENA (NPR. OCJENU KRAVA U POSLJEDNJIH GODINU DANA). AKO JE RIJEČ O JEDNOJ OCJENI, NA IZVJEŠTAJU ĆE BITI PRIKAZANI SAMO PODACI TOG OCJENJIVANJA. AKO JE UNUTAR ODREĐENOG RAZDOBLJA BILO VIŠE OCJENJIVANJA, IZVJEŠTAJ ĆE ANALIZIRATI PODATKE S VIŠE KONTROLNIH DANA.

RASPON POJEDINAČNIH OCJENA (BIOLOŠKIH EKSTREMA) ISKAZUJE SE NA SKALI OD 1 DO 9, S TIM DA JE PRIKAZAN POŽELJAN RASPON OCJENE ZA SVAKO SVOJSTVO SUKLADNO UZGOJNOM CILJU. NA TAJ NAČIN UZGAJIVAČ MOŽE VRLO LAKO ODREDITI KAKVA JE VANJŠTINA NJEGOVIH KRAVA, TE KOLIKO JE BLIZU ILI DALEKO OD POŽELJNIH VRIJEDNOSTI. SKUPNE OCJENE (OKVIR, MLIJEČNI KARAKTER, NOGE I PAPCI, VIME) FORMIRAJU SE IZ ODGOVARAJUĆIH POJEDINAČNIH OCJENA, A ISKAZUJU SE U RASPONU OD 50 DO 97, ODNOSNO OPISNO (NEDOVOLJAN DO IZVRSTAN). TAKOĐER, PRIKAZAN JE I BROJ OCJENJENIH GRLA I DISTRIBUCIJA PREMA RAZREDIMA SKUPNIH OCJENA.

U ZAVRŠNOM DIJELU IZVJEŠTAJA PRIKAZANE SU SKUPNE OCJENE I UKUPNE OCJENE POJEDINAČNIH GRLA. UKUPNA OCJENA VANJŠTINE KREIRA SE PREMA FORMULI (OKVIR 25%, MLIJEČNI KARAKTER 10%, NOGE I PAPCI 25% I VIME 40%). A POMAŽE PRI RANGIRANJU GRLA UNUTAR STADA I POPULACIJE.

OSOBITO JE VAŽNO OBAVLJATI OCJENU VANJŠTINE ZBOG PROVEDBE PROGNOG TESTA BIKOVA (OCJENA KĆERI), BUDUĆI DA ONI PUTEM UMJETNOG OSJEMENJIVANJA MOGU (POZITIVNO ILI NEGATIVNO) UVELIKE UTJEČATI NA VELIK DIO POPULACIJE